20. aastakäik

Trimetus: Hommiku tän 2, kõnetunnid 8—9 ja 3—4. Tel. 325. Postk. 38. Talitus: Rüütli tän 39. Telefon 19. Kuulutused: kuulutuste küljel 5 mk. mm. ühel veerul, tekstis 12 mk. mm.

Pärnu Postimees

Üksik number 6 mk.

Tellimishinnad: 1 kuu postiga 150 mk., postita 135 mk. 3 kuud postiga 420 mk., postita 380 mk. 6 kuud postiga 820 mk., postita 720 mk. 12 kuud postiga 1640 mk., postita 1440 mk.

Nr. 12 Esmaspäeval, 17 jaanuaril 1927 Ilmub iga äripäeva hommikul Nr. 12.

Maks olgu üks ja õiglane.

Töösturite referaatkoosolekult.

Meie maksusüsteem on puudulik. Kesk- ja väiketööstuse laenufondi asi surnud punktil.

Möödunud pühapäeval Pärnu tööstuse kesk-ühingu korraldusel peetud referaat-koosolekul refereeris kaub.-tööstuskoja nõunik R. Berendsen ligi 30 osavõtja juureso'ekul meie maksu-süsteemist, tema puudustest- ja soovitavatest muudatustest.

Oma väitlusvõrkkas ja asjalikus kõnes tõi referent kuulajaile esiti meie maksva maksuseaduse varjukülgi, millede kõrvaldamine mitte ainult kaupmees- ja tööstuskonnal, vaid ka kõikidel maksu maksjatel riigi kodanikkudel põletavamaks päevaküsimuseks. Oheks suuremaks maksuseaduse negatiivseks küljeks on see, et ta ei fikseeri maksunõudvate asutuste nõudmise tõestamist korral. kui arvatakse, et maksumaksja on vähem ülesannud tõelikkudest tuludest. Sarnane ebamäärasus on teinekord õiglustuse aluseks maksumaksja suhtes, millele tugenebki nurin maksuseaduse vastu. Maksuseaduses leiduvad maksuliigid — nagu sildimaks omavalitsuste heaks — on seadusega vastolus, kuna viimane just nõuabki, et iga äri — ja tööstustegevõte peab varustuma sildiga nähtavale kohale ülespanemiseks. Mis aga seaduse poolt nõutakse, ei käi mitte maksu alla. Tuleb kiires korras nõuda, et ärimaksuseadus, mis ei vasta enam tegelikule elule, saaks vastava muutmise seaduse teel Riigikogu poolt muudetud. Kaub.-tööstuskoda on selle seaduse eelnõu väljatöötamist ammugi rahaministeeriumilt nõudnud, kuid sealpool ei ole vastavaid sammusid tehtud. Meil tuleb sisseseada õiglane ja üks maks, nagu see välisriikides tarvitusel on, kõikidelt kodanikkudelt, arvestatud üksiku maksumaksja kodaniku sissetulekute kogusummast ilma maksu liikidesse jaotamiseta.

Teise referendi hra P. Huik'i puudumisel puudutas hra Berendsen ka tööstuskrediite, mille juures selgus, et kesk- ja väiketööstuse odavaprotsendilise (6%) ja pikaajalise 60 miljonilise laenufondi asutamine surnud punktil seisab. Kaub.-tööstuskoja poolt on vastavad eelsammud tehtud, kuid Riigikoguni ei ole veel fondi seaduse eelnõu jõudnud. Ilma seadusandlise võimu sanktsioonita ei või aga summe eelarvesse võtta. Kõneleja arvates ei leia fondi küsimus sel aastal lahendust Eesti Panga koormatuse tõttu, kust oleks võidud krediiti määrata nõuetavas 60 miljonilises suuruses. Palju ripub ka välislaenust ära, selle saamise tingimustest ja jaotuskavast.

Läbirääkimistel rõhutati ühemeelselt, maksva maksuseaduse muutmise tarvidust.

Pikemalt võttis läbirääkimistel sõna hra Klaassen, kes tähendas, et praegu on maksuinspektoritel üle 15 punkti, mille põhjal nad võivad äriraamatuid ärimaksu määramisel tagasi lükata. Üks niisuguseid on ärira-matute pidamine töösturi enese poolt. Tööstuskrediitide kohta toonitas sõnavõtja, et kesk- ja väiketööstu-rid unustatud riigi kandev kiht on, kes senini pole ühtki riiklist laenu saanud, kuna asunikud on j. t. ammugi juba riikliste soodustuste osalised.

Lõpuks võeti koosolekul järgmine resolutsioon vastu: Pärnu tööstu-rid ja kaupmehed pööravad kaub.-tööstuskoja poole tungiva palvega, et ta järeljätmatult hoolt kannaks, et meie riigivalitsuse poolt saaks kõige lähemal ajal väljatöötatud elule vastav, õiglane ja ühtlane maksuseadus, mis aitaks elustada meie kaubandust ja tööstust, olles ühtlasi riigi kui ka kodanikkude õiglane kaitsja.

Vabrikantide ühingu põhikiri kinnitamata jäetud.

Neil päivil saadeti asutajatele Pärnu vabrikantide ühingu põhikiri kinnitamatult tagasi. Põhikirja ei saadud kinnitada vormilistel põhjustel.

Uued linnavalitsuse stipendiaadid Tartu ülikooli juures.

Linna koolivalitsus määras uuteks stipendiaaditeks Tartu ülikooli juures pri. E. Kuutani filosofia teaduskonnast ja hr. K. Sinikas't samast teaduskonnast, määrates kumbagile ühekordset toetust 5000 marka.

Naised enesearendamise tööl.

„Eha" tegevust alustanud.

P. E. Naisseltsi õpiringi „Eha" koosolek peeti ära 13. skp. Päevakorras oli õpiringi juhatuse valimine ja töökava harutamine. Juhatusse valiti Erna Grossmann, Herta Isak ja Elv. Kask. Õpiringi eesmärgiks seati oma liigete enesekasvatus ja arendamine ühise õppimise ja hariva mõttevahetuse abil. Vaba haridustöö peab virgutama inimesi eneseharimisele ning selleks peab õpiring neile kätte juhatama ja muretsema võimalused, juhtima tööd temale omaste metoodide järele ja seega kasvatama ehtsat inimest, suurusguse hinge ja iseloomuga. Õpiringi töökava jagati kolme ossa: 1) Kirjandus ja teadus. 2) Mitmesugused kõrvalised ja tõsisemad küsimused 3) Lõbu osa, millesse kuuluvad ühislaulud ja mängud, muusika, deklamatsioonid jne.

Õpiringi koosolekuid peetakse kord nädalas.

Järgmisel õpiringi koosolekul kõneleb M. Koobake „Kodu mugavusest".

—k—

Pesuvargused.

Riia tän. nr. 179 elutseval N. K on ära viidud aluspesu 500 m. väärtuses.

Pesuvargus on veel toimepandud Kuninga t. nr. 32 elutseva L. T. korteris. Pesu väärtus on 1.300 marka.

„Maavalitsuse Teataja" esimene number ilmunud.

Möödunud laupäeval ilmus maavalitsuse väljaandel» Maavalitsuse Teataja« esimene number. »Maavalitsuse Teataja« on maavalitsuse ametlikuks häälekandjaks ja on mõeldud maavalitsuse korralduste ja ringkirjade tutvustamiseks omavalitsusele alluvatele asutustele, kellele saadetakse tasuta eksemplaarid.

Kundid järjega Pärnumaal?

Möödunud esmaspäeva öösel on Laiksaare metsaülema maja läheduses külasse viiva tee ääres hunti nähtud. Nägija pidanud kriimsilma esialgu koeraks ja ärhenenud talle karsudes, mis peale hunt eemaldunud. Nagu jäljed näitasid, oli hunt nõnda nimetatud „Varga teed" kaudu sohu läinud. Käidi umbes kolme versta kaugusel teda jälg mas, kuid sedakorda enam teda ei nähtud.

Polli vallavolinikkude arv.

Polli vallanõukogu määras uue vallavolikogu liikmete arvu 16 peale kindlaks.

Polli vallas on 1670 inimest ja 3 valimisjaoskonda.

Vallakomiteesse valiti hrad N. Veevo ja N. Järv.

Abielu kaufsjon.

Elisabeti tän. nr. 37 elutseval M. Vunk'ilt on välja petetud hiljuti vangimajast vabanenud E. Lillese poolt 300 marka abiellumise ettekäändel.

Lambanahku varastatud.

Vigala valla Sepa talu omanikul H. P—il on limnas viibimisel Jänesselja tänaval asuvas Goldi aidast ära varastatud 12 lambanahka 3000 m. väärtuses.

Riidevargus Pikal tän.

Pikk tän. nr. 16 elutsev A. J—on on kriminaalpolitseile teatanud, et tal on ära varastatud riideid 2.200 marga väärtuses.

Salakaubavedajad karistatud.

Orajõe vallas elutsevad Andres Treimann ja naine Emilie Treimann on kohtu poolt karistatud hobuse salaja üle piiri vedamise eest solidaarlselt 60.000 margalise rahatrahviga. Salakaup — hobune on konfiskeerimisele määratud.

Üks süüalustest, And. Treimann, on enne kohtuotsust salaja üle piiri Lätimaale põgenenud, varsti peale tabamist salakauba vedamisel.

Vallavolinikkude arv Tahkurannas.

Tahkuranna vallanõukogu oma viimasel koosolekul määras uue vallavolikogu liimete arvu 17 peale kindaks.

Tahkuranna vallas on 1.900 elanikku.

Valla valimiskomiteesse valiti hrad M. Strandson ja J. Strandson.

Tähkuranna vald on valimisteks kahte jaoskonda jaotatud.

Heinakuhi kadunud.

Tammiste vallas on ära varastatud A S. 200 puudaline heinakuhi 18.000 m. väärtuses.

Isikumaks Voltveitis.

Omal viimasel koosolekul võttis Voltveti vallanõukogu vastu isikumaksu määrad. Isikumaksu maksjad jaotati kahte liiki: mehed ja naised. Teistsugust jaotust Voltveitis üldse ei tunta. Isikumaksu määrati meestele 1400 mk. ja vallalistele naistele 800 mk kuna abielus naised isikumaksust vabastati. Rahva seas kuuldub hääli, et isikumaks mõnedele liig suur on.

Vallavolinikkude arv Penujas.

Penuja vallanõukogu määras uue vallavolikogu liikmete arvu 13 peale kindlaks.

Penuja vallavalitsuse asjaajamine korras.

Maavalitsuse revidendid on Penuja vallavalitsuse asjaajamise korras leidnud olevat. Vallanõukogu on vallavalitsusele korraliku asjaajamise eest kiitust avaldanud.

Jahipileti hind kindlaks määratud.

Linnavalitsus määras eelolevaks jahihooajaks jahipileti hinnaks 50 marka.

Viluvere vald on väikene vald.

Viluveres on 400 elanikku. Vastavalt sellele määras vallanõukogu uue vallavolikogu liikmete arvu 15 peale kindlaks.

Kilingi vallas 1800 elanikku.

Vastavalt elanikkude arvule tuleb kilinglastel valida uude vallavolikokku 16 volinikku.

Kilingi valla 1927 a. eelarve

on 1.220.000 marka suur.

Voltveti vallavolinikkude arv

on vallanõukogu poolt 16 peale kindlaks määratud.

Vallavolinikkude arv Hallingas.

Hallinga vallanõukogu oma viimasel koosolekul määras uue vallavolikogu liikmete arvu 15 peale kindlaks.

Hallinga vallas on 1005 elanikku ja 2 valimisjaoskonda.

Valla valimiskomiteesse valiti hrad M. Hendrekson ja J. Klein.

Hallinga valla 1927 a. eelarve

on vallavalitsuse poolt 659.026 margaga tasakaalus kokkuseatud ja sel kujul vallanõukogu viimasel koosolekul kinnitatud.

Isikumaksuks määrati meestele 1000 marka ja naistele 500 marka.

Vastutav toimetaja ja väljaandja: vann. advokaat H. Kuusner

Valsi unistus.

Oskar Strauss'i operett 3 vaat. Esietendus „Endlas" 16 skp.

Kuulsa Oskar Strauss'i loomingus on midagi suursugust mis suudab kõ ta,tundmusi vallutada ja viia unelmide ilma. »Valsi unistus«, mis igalpool on suure menu osaliseks saanud, kuulub kunstniku loometööde hulka, millel jäädav väärtus. Eriti musikaalsest küljest, kuna sõnaline on rohkem tahaplaanile jäetud. Opereti võlu peitub viisirikkuses, kompositsiooni meisterlikus kooskõlas tundeilmaga. Valsi pealinna — Viini tundeline miljöö muutub meile arusaadavaks, kui naudime mahedaid valsi helisid, mis sunnivad lõbusat viinlast kõike unustama ja anduma oma seesmisele »minale« mis ihkab vabadust, armastust, oma elu määramise õigust.

»Valsi unistus« on esijoones musikaalne teos, sisuliselt ei erine ta palju tavalisest kergestiilsest operetist. Sellisena seab ta kandvate osade näitlejaile tänuväärt ülesanded laulus

Arvestades „Endla" näitlejaskonna häälematerjaliga, mis sarnase jõu -ja viisirikka opereti juures eriti kvalifitseeritud näitejõude — lauljaid nõuab, et tervikus anda kujutelmi tormilisest viinlase vabadusetungist, valsi joovastusest ja armastuse kõikvõimsusest. Selles osas ei võidud naitleja-skonnale suuri nõudeid esitada — teatri keskpärane häälte nivoo ei tagand opereti kordaminekut. Kooris oli distipliini — oleks võinud veel rohkem olla. Segavalt mõjusid üksikud lauljaid, kes eneses kindlad ei olnud — mõned pidasid heaks ainult sõna lõppu lauida.

Lavastusliselt võib operetti teatri jõukohaselt õnnestanuks pidada. Dekoratsioonidega võis rahule jääda, olgugi et nad paiguti tundusid natukene kahvatuna, eriti vürstliku lossi kujutusel.

Pr. Kalbek suutis naisorkestri juhi Franzi osa jõurikkusega ja meeldivalt lõpuni viia. Meeldejääv oli ta kuju viimase vaatuse lõpul, kus ta näitas kõpset- arusaamist osa olemusest.

Hra Sagor — vürstliku vennapoja krahv Lothari osa tõlgitsemisel oli hää — kuju ja miimika ei jätnud enam soovida.

Hra Roots — leitnant Nikina lõi täielise kujutelmi Viini elu- ja valsiarmastaja ohvitserist, olles paiguti õige kena.

A. Teetsov — Joachim XIII oli omal kohal — osa tõlgitsemine õnnestus.

Pt. Tüür — ei suuda nähtavasti vabaneda miimikast, mis mitte ligi kohal ühesugune ei tohi olla. Ironiilised suutõmblused võ ks vähem korduda. Muidu rahuldas viirstitütre Helene osa tõlgitsemisel.

Hää oli pr. Suvorova hoovidaami Friederike v. Justerburgi osas.

Tseremoniimeister Vendolini — M. Mitt oleks pidanud mängule anduma suurema eneseteadvuse ja pidulikkusega.

Prl. Lindaul näib koketerii külge kasvanud, mis rikub mängu.

Leitnant Montschi ... hra Laason'i mängul rahuldas.

Üldiselt võib operetti enam-vähem kordalõinuks lugeda.

Rahvast oleks võinud rohkem olla. Opereti kõrgeväärtuslikkus peaks järeletendustele rohkem inimesi tõmbama.

K. M.

Inventuur-väljamüük.

Meeste- ja naisterahva

saapad ja kingad

25—35 protsenti alandatud hindadega

15—29. jaanuarini s. a.

S. Levin

Rüütli tän. 27. Rüütli tän. 27.

„PALLAS"

17., 18. ja 19. jaanuaril 1927 a.

Ronald Golman (mängis „Mustas inglis" peaosa), **Blanche Svit, Bell Beneet, Jen Binton, Kirill Tchedvik** j. t.

Südame tuli.

Draama 8 osas.

Veenus ja valaskala. Naljapilt 6-es osas.

Pilti saadab parem salong-orkester Peeter Solo juhatusel. Piletid 65—15 margani. Algus äripäeval k. 6 õhtul, pühap. k. 2.

Kontoritele ja asutustele

valmistab kiirelt ja korralikult

kõiksugu trüki- ja kõitefõid,

nagu: kontori raamatuid, igasugu blankette jne. jne.

„OMA" TRÜKIKODA

Pärnus Hommiku tän. 2, vaksali juures.

Kõneraat 352.

Ilmusid müügile järgmised

ajakirjad:

Kodu nr. 1, hind 35 mk.

Romaan nr. 1, h. 40 mk.

Eesti Spordileht nr. 1, 15 m.

Raadio nr. 1, hind 40 m.

Naiste Hääl nr. 1, h. 30 m.

Eesti Naine nr. 1, h. 40 m.

Saadaval

„Pärnu Postimehe" kaupluses

Rüütli tän. 39.

Igaühele tarvilik käsiraamat

Gabrel'i

Tempelmaksu seadustik.

Hind 100 marka.

Saadaval „Pärnu Postimehe" raamatukaupluses, Rüütli tän. 39.

Pärnu Maavalitsus vajab suuremal arvul

häid küttepuid.

Teatada M/val. majandusosakonnale.

Toredaid

sulepäid, paberinuge ja pliiatsiteidjaid

karpides ja üksikult otse väljamaalt on saanud ja soovitab suures valikus

„Pärnu Postimehe" raamatukaupl.

Rüütli tän. nr. 39.

Olene „Kaval Hansu" postkaarte

ka kuue seeria viisi komplektis müügile saatnud ja hinnata ergutuspreem. äärmiselt kõrgeväärtuslised määranud ja on meil äri nüüd ainus, kes nii kallihinnalisi asju tasuta annab.

Võrrelge meil preem. teistega, siis tõendub see. Ühtlasi teatame, et meil midagi ühist ei ole Merkur-Hermesi, Vu kani ja teiste sarnastega. Igaüks, kes meilt ostab ehk tellib 6 seer. kaarte — 72 tk. — 600 marga eest ja veel 6 uut ostjat soovitab, saab kohe hinnata: Kuld uuri, 100 kn. hääd pesuriiet, kohvi serviisi ühes hõbeteelusikatega, lauaserviisi (portsel), nikkel ilust. voodi, toreda siidimantli, palitu ehk ülikonnariide jne. Ka nelja seeria viisi kompl. 400 mk. jäävad endiselt müügile. Tellige kohe nimekirjad! Kasulik kõigile!

Tallinn, Pikk tän. 57. „Kiirmüük".

Tartu, Peterburi tän. 66. (Osakond).